

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 5995/09.09.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea

Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023

(plx542/01.09.2026)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023 (plx542/01.09.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 9.09.2026, desfășurată online, conform prevederilor art. 30 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă nu asigură suficiente garanții pentru accesul egal și nediscriminatoriu la funcțiile de conducere, pentru selecția bazată pe competență profesională și managerială și pentru exercitarea independentă și stabilă a funcției de director;
- raportat la restrângerea accesului la funcțiile de conducere și afectarea egalității de șanse:
 - propunerea legislativă înlocuiește concursul organizat la nivel național pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct cu un concurs

- organizat la nivelul fiecărei unități de învățământ, de către consiliul de administrație. Această modificare nu garantează în mod expres accesul tuturor cadrelor didactice care îndeplinesc condițiile legale, indiferent de unitatea de învățământ în care sunt titulare;
- astfel, există riscul ca un cadru didactic titular într-o altă unitate de învățământ, deși îndeplinește toate condițiile profesionale și legale, să nu beneficieze de aceleași șanse reale de acces la funcția de conducere. Organizarea descentralizată a concursului nu trebuie să se transforme într-o restrângere a dreptului de a candida;
 - raportat la concentrarea excesivă a atribuțiilor în consiliul de administrație:
 - propunerea legislativă conferă consiliului de administrație un cumul de competențe fără precedent:
 - organizează concursul;
 - constituie, practic, comisia de concurs;
 - validează rezultatele;
 - adoptă hotărârea de numire;
 - încheie contractul de management educațional;
 - poate dispune eliberarea din funcție.
 - considerăm că această concentrare a competențelor este excesivă și creează riscul unor decizii arbitrare, al conflictelor de interese și al presiunilor asupra conducerii unității de învățământ. Un organism care selectează directorul nu ar trebui să dețină, în aceeași măsură, și instrumentul discreționar prin care îi poate înceta mandatul;
 - comisia de concurs nu beneficiază de garanții suficiente de independență și imparțialitate:
 - „Comisia de concurs este compusă din membrii consiliului de administrație”, cu excepția persoanelor care candidează pentru funcția de director sau director adjunct. Această soluție este problematică, deoarece același organism devine, simultan, organizator al concursului, evaluator al candidaților și decident asupra rezultatului. Propunerea legislativă nu oferă suficiente garanții legislative privind:
 - independența evaluatorilor;
 - prevenirea tuturor situațiilor de conflict de interese;
 - stabilirea unor criterii obiective de evaluare;
 - transparența punctajelor;
 - procedura de soluționare a contestațiilor.

- pentru o funcție de conducere într-o unitate de învățământ, aceste aspecte nu ar trebui lăsate exclusiv în sarcina unei metodologii ulterioare;
- raportat la riscul politizării și al ingerințelor locale în managementul școlii:
 - deși propunerea legislativă justifică modificarea prin apropierea deciziei de comunitatea școlară, aceasta poate produce efectul invers dacă nu există mecanisme suficiente de protecție a managementului educațional.
 - Consiliul de administrație include reprezentanți ai autorității administrației publice locale, ai părinților, ai elevilor, în cazul unităților de învățământ liceal, și ai personalului didactic din unitate.
 - transferarea către consiliul de administrație a competenței de selectare, numire și eliberare din funcție a directorului poate amplifica presiunile locale asupra managementului școlii.
 - riscul este ca performanța managerială să fie substituită de criterii de oportunitate, relaționale sau de interese locale;
- raportat la instabilitatea funcției de director și afectarea autonomiei manageriale:
 - propunerea legislativă permite eliberarea directorului din funcție prin hotărârea consiliului de administrație, inclusiv la propunerea președintelui consiliului de administrație sau a unei majorități calificate a membrilor acestuia. În aceste condiții, directorul poate deveni dependent de majoritatea existentă în consiliul de administrație, ceea ce afectează autonomia managerială;
 - există riscul ca directorul să fie pus în situația de a lua decizii nu în funcție de interesul educațional al unității, ci ținând cont de posibilitatea ca acestea să genereze o propunere de eliberare din funcție;
- raportat la lipsa unor garanții suficiente privind caracterul unitar și profesionist al selecției:
 - actualul mecanism național urmărește existența unor standarde unitare pentru ocuparea funcțiilor de conducere. Prin descentralizarea integrală a concursului, există riscul apariției unor diferențe semnificative între unități în ceea ce privește:
 - evaluarea candidaților;
 - nivelul de exigență;
 - componența comisiilor;
 - interpretarea criteriilor;
 - soluționarea contestațiilor;

- propunerea legislativă lasă o parte importantă a acestor aspecte în sarcina metodologiei aprobate ulterior prin ordin de ministru, deși acestea reprezintă garanții esențiale ale accesului egal la funcțiile de conducere.

p. Președinte,
Sterică FUDULEA